

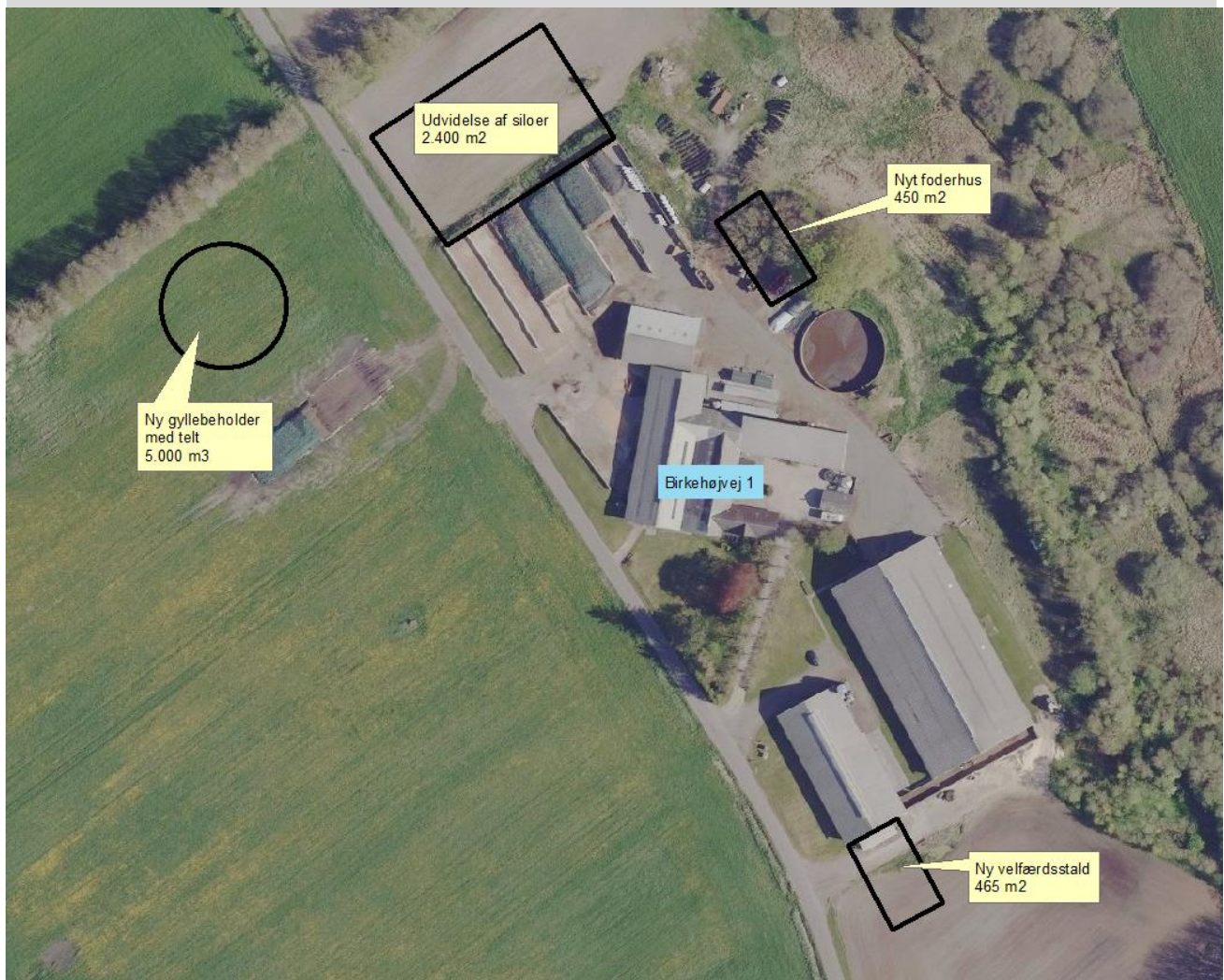
MILJØGODKENDELSE
til
kvægbruget beliggende
Birkehøjvej 1
7200 Grindsted

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov nr. 520
af 1. maj 2019
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt 9. oktober 2023

Postadresse:

Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Jørgen Enevoldsen
Direkte tlf. 7994 7150
E-mail: jene@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 8395787

Sagsnr. GEO-2023-00069

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	DISPENSATIONER	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	8
3.4	FORUDSÆTNINGER	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER	10
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG	10
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	10
4.6	LUGT	10
4.7	STØJ OG VIBRATIONER	11
4.8	STØV	11
4.9	TIL- OG FRAKØRSEL	11
4.10	SKADEDYR	12
4.11	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	12
4.12	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	12
4.13	LYS	12
4.14	UHELD OG RISICI	12
4.15	OPHØR	12
5	KLAGEVEJLEDNING	13
6	OFFENTLIGGØRELSE	14
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	15
7.1	BELIGGENHED	15
7.2	AFSTANDSKRAV	16
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	17
7.4	SAMDRIFT	21
7.5	BIAKTIVITETER	21
7.6	INDRETNING	21
7.7	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	23
7.8	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	24
7.9	RESTSTOFFER OG AFFALD	26
7.10	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE SAMT KEMI M.M.	26
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	27
7.12	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING	28
7.13	LUGT	29
7.14	STØJ OG RYSTELSER	30
7.15	STØV	31
7.16	SKADEDYR	31
7.17	DØDE DYR	32
7.18	LYS	32
7.19	TIL- OG FRAKØRSEL	32
7.20	SPILDEVAND	33
7.21	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	36

7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	36
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	41
7.24	BAT – AMMONIAK	43
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	44
8	EGENKONTROL	45
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	45
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER	45
11	BEFOLKNING OG MENNESKERS SUNDHED	45
12	GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER	45
13	PÅVIRKNING AF JORDAREALER OG JORDBUND	46
14	SAMSPILLET MELLEMLER FAKTORER JF. § 4 STK. 6 NR. 5	46
15	NABO- / PARTSHØRING	46
16	SAMLET VURDERING	47
	BILAG 1 – FÆRDIGMELDINGSSKEMA	48

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 17. marts – 3. april 2023. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når dette foreligger.

Varde Kommune har modtaget henvendelser fra Galsthovej 12 og Galsthovej 16 vedrørende lugtgener fra gyllebeholder og værdiforringelse af ejendom.

Værdiforringelse, som følge af støj- og lugtgener, er ikke et forhold Varde Kommune har hjemmel til at løse i forbindelse med en miljøgodkendelse, så længe lovgivningens krav bliver overholdt. Henvendelsen om lugt er behandlet under punkt 7.13 Lugt.

Et udkast til afgørelse har været sendt i nabo- / partshøring i 30 dage, hvor der er mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Der er sideløbende med nabo- / partshøring foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport er lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer".

Copyright på kort: Geodatastyrelsen, SDFE, Hexagon, Varde Kommune.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Hendrik Evers, Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted, tlf. 5115 5774, birkehojevers@gmail.com
Kontaktperson:	Samme
Husdyrbrugets navn og adresse:	Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted
Ejerlav og matrikel nr.:	Sdr. Starup By, V. Starup, 3b m.fl.
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114708
CHR-nummer:	46582
CVR-nummer:	41460393
Konsulent:	Lene Egtved Andersen, KHL, tlf. 76341788, lea@khl.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 234296, version 5, indsendt den 31. august 2023
Udkast i nabohøring:	25. august – 27. september 2023
Godkendelsesdato:	9. oktober 2023

2.2 Baggrund og historik

Der foreligger en kapitel 5-miljøgodkendelse fra 2006.

I 2014 er der anmeldt skift i dyretype.

7. januar 2015 er miljøgodkendelsen fra 2006 blevet revurderet. Der er aktuelt tilladelse til 300 køer samt lidt opdræt.

Hendrik Evers har nu søgt om miljøgodkendelse på baggrund af et ønske om en udvidelse af produktionen på Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 22. december 2022.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt. Der skal også indhentes byggetilladelse, hvis en bygning ændrer anvendelse.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

I henhold til husdyrbruglovens § 59a bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet, inden 6 år efter den er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

3.1 Beskrivelse af projektet

Der søges om godkendelse til at etablere en ny velfærdsstald på 465 m², med udvendigt foderbord, en ekstra hal til råvarer på 450 m², en ny gylletank på 5.000 m³ med teltoverdækning, samt en udvidelse af plansiloerne på 2.400 m². Endvidere søges om at gå over til stipladsmodellen.

Der har ind til nu været godkendelse til et dyrehold bestående af 300 køer samt lidt opdræt.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om produktionsarealer som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 5 og 6.

3.2 Dispensationer

Varde Kommune meddeler i henhold til husdyrlovens § 9 stk 3 dispensation således at udvidelse af ensilageplansiloerne (bygning 4-1, se figur 2) kan gennemføres i en afstand af ind til 7 m fra vejkant af Birkehøjvej og at ny velfærdsstald (bygning 11, se figur 2) kan opføres i en afstand af ind til 13 m fra vejkant af Birkehøjvej.

Varde Kommune meddeler i henhold til husdyrlovens § 9 stk 3 dispensation således at udvidelse af ensilageplansiloerne (bygning 4-1, se figur 2) kan gennemføres i en afstand af ind til 18 m fra matrikelskel til 3aq, Sdr. Starup By, V. Starup og at ny gyllebeholder (bygning 12, se figur 2) kan opføres i en afstand af ind til 13 m fra matrikelskel til 3aq, Sdr. Starup By, V. Starup.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 4, 5 og 6.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, medmindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

Udvidelse af ensilageplansilo

- c. Både eksisterende og udvidelse af ensilageplansiloanlæg skal være indrettet i henhold til gældende lovgivning med hældning, afgrænsningsmur, randbelægning og afløb, sådan som det fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen.
- d. Senest 14 dage før etablering af udvidelse af ensilageplansilo skal du til Varde Kommune indsende følgende:
  - Dokumentation for at ensilageopbevaringsanlæggets bund og eventuelle sider opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
  - Redegørelse for mure / randbelægning / hældning
  - Målfaste tegninger af ensilageopbevaringsanlægget med afløb og rørføring fra ensilageplansilo til opsamlingsbeholder
  - Dokumentation for at opsamlingsbeholder er udført af bestandige og tætte materialer, og er dimensioneret i forhold til kapaciteten.
- e. Senest 2 måneder efter at du har etableret ensilageplansiloen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding er vedhæftet).
- f. Afløb og rørføring fra plansilo skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- g. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af plansilo til BBR.

Ny gyllebeholder

- h. Senest 14 dage før etablering af ny gyllebeholder, skal du til Varde Kommune indsende følgende:
  - Dokumentation for at beholderen inklusive rørføring opføres i henhold til reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
  - Målfaste tegninger af beholderen inklusive højde samt rørføringer til- og fra tanken
- i. Senest 2 måneder efter at du har etableret beholderen skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet).
- j. Afløb og rørføring til gyllebeholder skal udføres af en autoriseret kloakmester.
- k. Erklæring fra aut. kloakmester skal indsendes sammen med færdigmelding af gyllebeholder til BBR.

Teltoverdækning af gyllebeholder

- l. Senest 2 måneder efter at du har etableret teltoverdækningen, skal du anmelde det til Varde Kommune, som så registrerer det i BBR. (Skema til færdigmelding vedhæftet). Medsend myndighedsblad.

Kalve under halvtag

- m. Pladsen under halvtag, til opstaldning af kalve (bygning 7, figur 5), skal have et jævnt fald på mindst 1 % mod afløb. Der skal på de sider omkring pladsen, som ikke grænser op til stald, være en mindst 2 m bred randbelægning med mindst 3 % fald indad, eller alternativt en forhøjning på mindst 10 cm, som kan forhindre, at husdyrgødning løber ud på jorden.

Udvendigt foderbord

- n. Det udvendige foderbord langs bygning 11 skal alle steder etableres med fald ind mod stalden, og der skal være afløb, så der ikke kan løbe vand fra foderbordet og ud på jorden/området omkring foderbordet.
- o. Der må ikke kunne løbe vand fra jorden/området omkring stalden/foderbordet ind på det udvendige foderbord.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal etableres ny beplantning som det fremgår af figur 3. Beplantningen skal som minimum bestå af et almindeligt 3-rækket læhegn, bestående af danske hjemmehørende arter, som er egnet til etablering i det åbne land. Ny beplantning skal være etableret senest 1 år efter de respektive anlæg er blevet etableret.
- d. Eksisterende beplantning skal som det fremgår af figur 3 vedligeholdes og om nødvendigt efterplantes og beskæres, så en sund beplantning sikres. Efterplantningen skal ske med danske hjemmehørende arter, som er egnet til etablering i det åbne land.
- e. Gyllebeholder (bygning 12 på figur 5) skal fjernes senest 5 år efter at den ikke længere er nødvendig for driften.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

Teltoverdækning

- a. Når bygning 11 opføres, skal bygning 8 overdækkes, og når bygning 12 opføres, skal denne overdækkes, se figur 5. Gyllebeholderne skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Åbning af teltdugene må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- b. Skader på teltoverdækningerne skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
- c. Der skal føres en logbog for gyllebeholderene, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.6 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en

konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.7 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.9 Til- og frakørsel

- a. Inden etablering af ny gyllebeholder skal der fra Varde Kommune indhentes tilladelse til etablering af ny overkørsel (overkørsel 1, se figur 8).
- b. Inden flytning af indkørsel 5, se figur 8, skal der indhentes tilladelse til dette ved Varde Kommune.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.
- b. Tagbrønde og brønde i øvrigt indenfor en afstand på 15 meter fra stalde skal hæves minimum 10 cm over terrænet, når de fører til dræn eller vandløb.
- c. Overfladevand fra plads til kalve (bygning 7) skal ledes til gyllesystemet.
- d. Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- e. Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, der udsprinkles restvand på.
- f. Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller borer indenfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- g. Da opsamlingsbeholderen til restvand ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal der etableres en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- h. Der skal i pumpebrønden være en pumpe, som til enhver tid fungerer, og som har tilstrækkelig kapacitet til at kunne pumpe den regnmængde, som til enhver tid opsamles.
- i. Tagvand fra ny råvarehal (bygning 13) skal som ansøgt ledes ud på jorden. Ønskes det nedsevet eller ledt til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse til dette.
- j. Inden der udledes tagvand fra den nye velfærdsbygning (bygning 11) og ny råvarehal (bygning 13), skal der enten foreligge en udledningstilladelse som omfatter alt tagvand fra husdyrbruget eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til arealet på de to bygninger.

4.12 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.13 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.14 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.15 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via <https://kpo.naevneneshus.dk>

Din klage skal være modtaget senest den 6. november 2023.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på <https://kpo.naevneneshus.dk>

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Da der etableres en gyllebeholder uden tilknytning til ejendommens hidtidig bebyggelsesarealer, må miljøgodkendelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb. En eventuel klage har endvidere opsættende virkning.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 9. oktober 2023.

På Varde Kommunes vegne den 9. oktober 2023

Jørgen Enevoldsen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Lene Egtved Andersen, KHL, lea@khl.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest, Adelvej 34, Tavlov, 7000 Fredericia, e-mail: trvest@stps.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten, e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Greenpeace Danmark: info.dk@greenpeace.org
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Birkehøjvej 1, 7200 Grindsted, ca. 520 m syd for Starup Tofterup, som også er nærmeste byzone, se figur 1.

Der er ingen samlet bebyggelse nærmere end Starup Tofterup.

Nærmeste naboer uden landbrugspligt, Galsthovej 10, 12 og 16 samt Puglundvej 1 er beliggende henholdsvis ca. 290m, ca. 290m, ca. 245 m, og ca. 275 m fra husdyrbruget, se figur 1.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Tingvejen 281, Galsthovej 14 og 18 samt Birkehøjvej 3, se figur 1. Disse er alle registreret med landbrugspligt.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

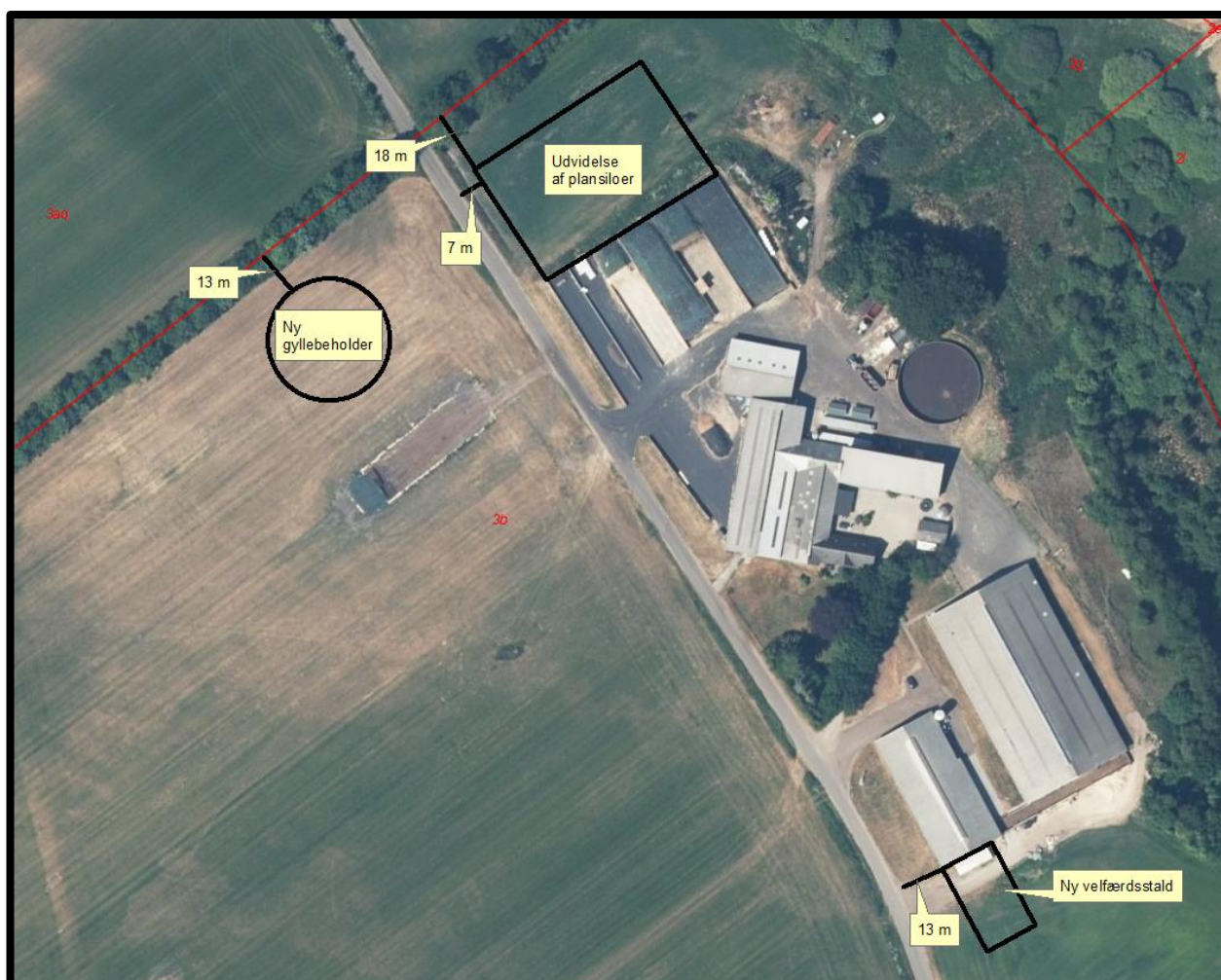
- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Figur 2. Manglende overholdelse af afstandskrav.

Offentlig vej

Afstandskravet på 15 m til offentlig vej er ikke overholdt for udvidelse af ensilageplansiloerne (bygning 4-1 i figur 5), da de ønskes udvidet i en afstand af ca. 7 m fra Birkehøjvej. Ligeledes ønskes ny velfærdsbygning (bygning 11) opført i en afstand af 13 m fra vejkant af Birkehøjvej, se figur 2. Der er søgt om dispensation.

Varde Kommune meddeler i henhold til husdyrlovens § 9 stk 3 dispensation således at udvidelse af ensilageplansiloerne kan gennemføres i en afstand af ind til 7 m fra vejkant af Birkehøjvej og at ny velfærdsstald kan opføres i en afstand af ind til 13 m fra vejkant af Birkehøjvej, se figur 2.

Naboskel

Afstandskravet på 30 m til naboskel er ikke overholdt for ny gyllebeholder (bygning 12) og for udvidelse af plansiloerne (bygning 4-1), da de ønskes etableret henholdsvis ca. 13 m og ca. 18 m fra skel til matrikel 3aq, Sdr. Starup By, V. Starup. Der er søgt om dispensation.

Varde Kommune meddeler i henhold til husdyrlovens § 9 stk 3 dispensation til at udvidelse af ensilageplansiloerne kan gennemføres i en afstand af ind til 18 m fra matrikelskal til 3aq, Sdr. Starup By, V. Starup og at ny gyllebeholder kan opføres i en afstand af ind til 13 m fra matrikelskal til 3aq, Sdr. Starup By, V. Starup, se figur 2.

Eksisterende bygninger

Flere eksisterende bygninger overholder ikke afstandskravene til offentlig vej og en eksisterende stald overholder ikke afstandskravet til beboelse på samme ejendom. Men da der er tale om allerede eksisterende bygninger, og da der ikke sker nogen udvidelse af produktionen i bygningerne, vurderer Varde Kommune at der ikke er behov for igen at dispensere fra afstandskravene.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2021 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Kirkeomgivelser (Vester Starup Kirke)
- Projektområde for Viking Link - Jordkabel
- Større sammenhængende landskab (delvist)
- Dallandskab (delvist)
- Overgangslandskab (delvist)
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsning uønsket
- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Nitratfølsomme indvindingsområder
- Indsatsområde for grundvandsbeskyttelse
- VVM-redegørelse for Viking Link projektområde

Af Kommuneplan 2021 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land (Landzone)** skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

Indenfor **kirkeomgivelser** kan der ikke forventes tilladelse, godkendelse eller dispensation til projekter, der væsentligt forringer oplevelsen af kirken i samspil med det omgivende landskab.

Der reserveres 200 meter brede arealer til fremføring af **planlagte højspændingsforbindelser** med en spænding på 400 kV og 150 kV, som angivet i kommuneplanens kortdel.

I de **større sammenhængende landskaber** skal de visuelle og landskabelige sammenhæng sikres. De større sammenhængende landskaber skal søges friholdt for større byggeri, jordløse brug og tekniske anlæg, som slører de visuelle sammenhænge.

Større sammenhængende **dallandskaber** skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber, og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål. Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger, anlæg og beplantning, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **grundvandsinteresser** har foranstaltninger, der mindsker risikoen for forurening af grundvandet høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** beliggende i **beskyttede landskabstyper**, skal etableringen af nye bygninger og anlæg, der er nødvendige for landbrugets drift, ske i overensstemmelse med retningslinjerne for den pågældende landskabstype.

Indenfor områder med **særlige drikkevandsinteresser, kildepladser, indvindingsoplande til vandværker og indsatsområder for grundvandsbeskyttelsen** må der ikke etableres aktiviteter, der kan medføre en risiko for forurening af grundvandet. I tilfælde, hvor der ikke kan findes egnede arealer udenfor disse områder, skal der træffes tilstrækkelige foranstaltninger for at mindske risikoen for grundvandsforurening. Ved udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, skal der tages hensyn til grundvandsbeskyttelse.

Indenfor **følsomme indvindingsområder** skal det ved ændret arealanvendelse sikres, at risikoen for nitrat- og pesticidforurening af grundvandet ikke forøges.

Ny gyllebeholder ønskes opført indenfor bufferzone til Viking Link og indenfor planområde til EINS Onshore. Der er foretaget høring hos Energistyrelsen, som har svaret, at placeringen giver ikke anledning til bemærkning, da den er beliggende udenfor det foreløbige projektområde, hvori det kommende kabel forventes at blive placeret.

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger i nærheden af husdyrbruget.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje og skov-byggelinje.

Ansøger oplyser følgende:

Bygningssettet på Birkehøjvej 1 er placeret samlet, med de eksisterende stalde, foderlagre og gødningsopbevaringsanlæg på nær gylletanken, der er beliggende nær Starupvej 21, ca. 1 km sydvest for ejendommen.

Der er begrænsede udvidelsesmuligheder for ejendommen idet terrænet på den nord- og østlige side falder en del ned mod vandløbet øst for ejendommen og mod vest ligger Birkehøjvej. Der ansøges derfor om at placere en ny gylletank på den modsatte side af Birkehøjvej, så den kommer til at ligge uden tilknytning til de eksisterende bygninger.

Alle bygninger vil således også fremadrettet ligge i tilknytning til hinanden på nær de to gylletanke i marken.

Malkestalden vil blive udvidet mod syd med en velfærdstilbygning. Målene på tilbygningen vil være ca. 28 x 16,5 m. Velfærdstalden vil blive knap så høj som malkestalden, men vil blive opført i samme materialer og farver som den eksisterende bygning, med lys grå eternittag, lys grå stålplader og røde mursten, alternativt røde stålplader i gavenden og gardiner i siderne. Tilbygningen vil blive indrettet med dybstrøelsesboks og produktionsarealet vil være på 463 kvm.

Det eksisterende plansiloanlæg vil blive udvidet i nordlig retning. Plansiloen udvides med 40 x 60 m.

Der opføres en ekstra råvarehal på 15 x 30 m. Råvarehallen vil være et halvtag, som er åben på den ene side. Hallen opføres i mørkegrå stålplader og mørkegrå ståltag.

Gylletanken vil være en standard elementtank på 5.000 kbm og den vil blive etableret med teltoverdækning. Tanken vil få en højde på ca. 2,5 m over terræn. Med overdækning vil den samlede højde vil være ca. 9 – 9,5 m.

I de øvrige stalde sker der ingen bygningsmæssige ændringer.

Det vurderes, at udvidelserne er erhvervsmæssig nødvendige.

Ny gyllebeholder ønskes opført på modsat side af vejen i forhold til resten af ejendommen, og i en afstand af mindst 45 m fra udvidelse af plansiloerne. Varde Kommune vurderer derfor at den ikke opføres i tilknytning til det eksisterende anlæg.

Varde Kommunes landskabsvurdering

Ejendommen ligger i et område der jf. kommuneplanen er udpeget som dallandskab og overgangslandskab. For de landskabstyper gælder følgende retningslinjer:

	DALLANDSKABER
19.4	Større sammenhængende dallandskaber skal beskyttes, bevares og styrkes som sammenhængende halvkulturlandskaber og friholdes for ny bebyggelse og anlæg. Der kan dog tillades mindre anlæg med rekreative formål.
19.5	Til- og ombygninger ved eksisterende ejendomme skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.
	OVERGANGSLANDSKABER
19.9	Nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber, skal tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

Ejendommen ligger på et terræn som skråner i østlig- og nordøstlig retning imod dallandskabet.

Beplantningen på ejendommen er spredt. På det skrånende areal vokser en blandet krat bevoksning. Ved den eksisterende gyllebeholder står en gruppe træer, mens der står læhegn syd og nord for ejendommen.

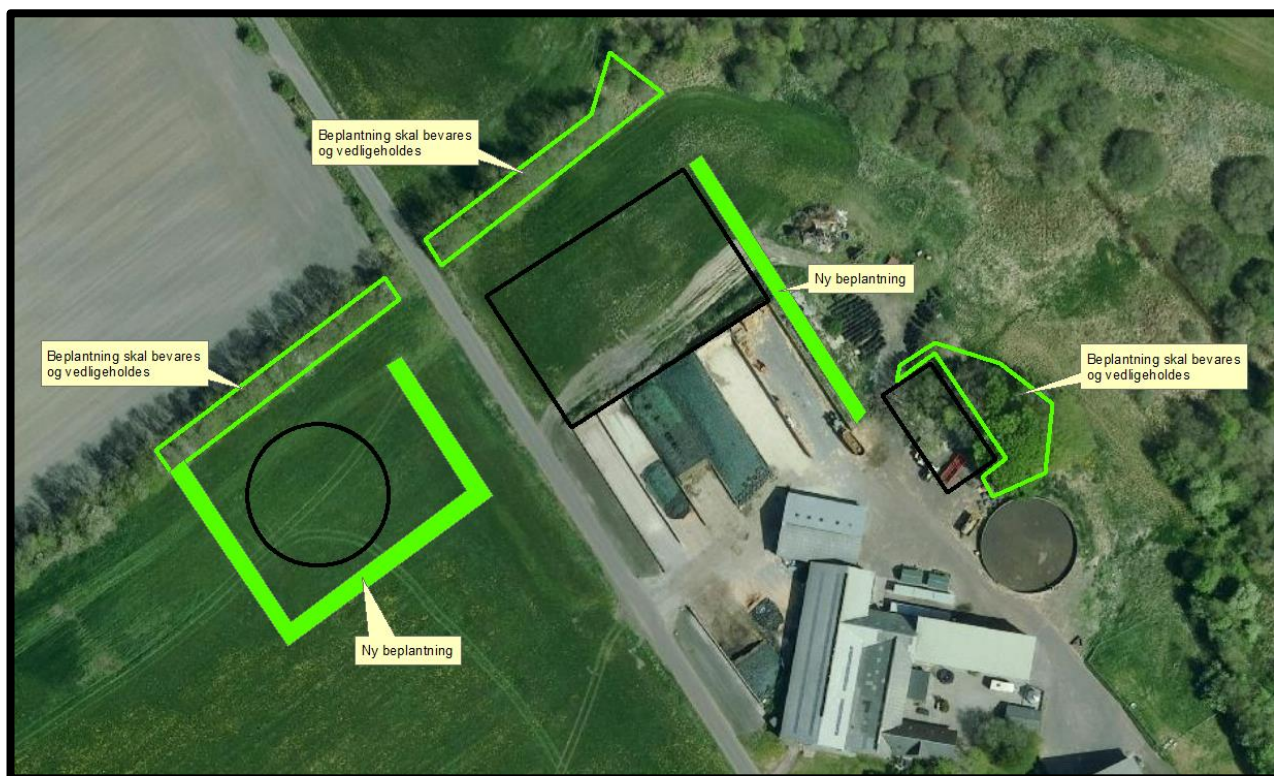
Terrænets hældning, sammenholdt med manglende beplantning, medfører en øget visuel eksponering i dallandskabet, med risiko for negativ påvirkning af oplevelsen af dallandskabet.

På baggrund af ovenstående vurderes det nødvendigt, at stille krav om at etablere beplantning ifm. med etableringen af køresilo og ny gyllebeholder. Se vedlagte planteprincip. Derudover stilles vilkår om bevarelse af eksisterende læhegn og beplantning ved eksisterende gyllebeholder/omkring nyt foderhus.

Den nye beplantning skal mindst etableres som et almindeligt 3-rækket læhegn, bestående af danske hjemmehørende arter, som er egnet til etablering i det åbne land.

Bevarelsen af de eksisterende beplantning vil sige, at den skal vedligeholdes og om nødvendigt efterplantes og beskæres, så en sund beplantning sikres. Efterplantningen skal ske med danske hjemmehørende arter, som er egnet til etablering i det åbne land.

Planteprincip:

Figur 3. Vilkår vedrørende beplantning af landskabshensyn.

Ny gyllebeholder ligger ikke i tilknytning til hovedparten af husdyrbrugets driftsbygninger og er derfor omfattet af kravene om vurdering og vilkår efter § 41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravene er, at beholderen skal afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Ifølge § 81 i husdyrbrugloven må miljøgodkendelsen ikke udnyttes før klagefristen er udløbet.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2021 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Ansøger oplyser at han lejer ejendommen Tingvejen 278, hvor der opstaldes kvier. Ejendommen ligger 1,3 km vest for Birkehøjvej 1. På baggrund af afstanden vurderer Varde Kommune at husdyrbrugene skal godkendes hver for sig.

7.5 Biaktiviteter

Ansøger oplyser at der ikke er nogen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

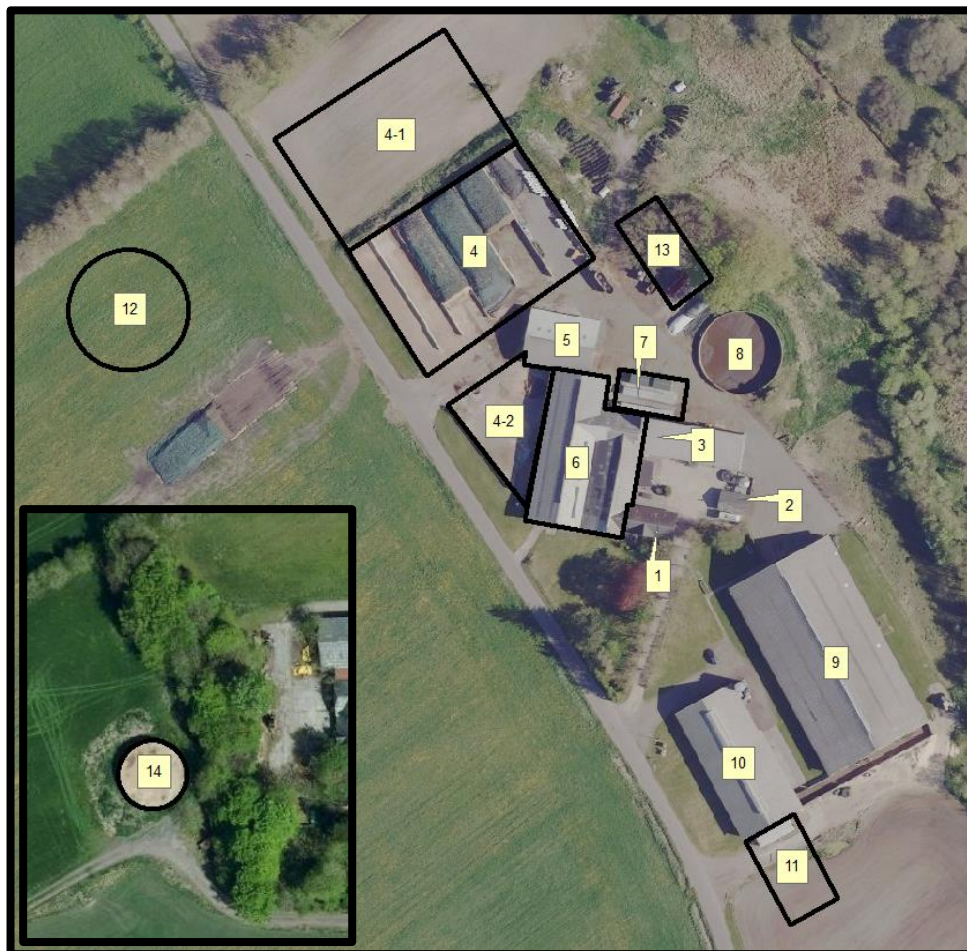
Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 4 og 5.

Figur 4. Oversigt over eksisterende og ansøgte bygninger.

Udvidelsen af husdyrbruget sker ved at der etableres en velfærdsstald på 465 m², en ekstra hal til råvarer på 450 m², en ny gylletank på 5.000 m³ med teltoverdækning, samt en udvidelse af plansiloen på 2.400 m². Endvidere søges om at gå over til stipladsmodellen.

Gyllebeholderen ønskes placeret på marken på den modsatte side af Birkehøjvej, tæt på læhegnet mod nord, så tanken ikke kommer til at ligge midt på marken, hvor den vil være mere dominerende i landskabet. På grund af afstandskrav til åbne vandløb og søer og på grund af terrænet er det ikke muligt at placere gylletanken i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Figur 5. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 1

Beboelse.

Bygning 2

Eksisterende garage.

Bygning 3

Råvarehal, hvor der også er småkalve på 75 m² dybstrøelse.

Bygning 4

Eksisterende ensilageplansiloer på i alt ca. 2.500 m².

Bygning 4-1

Udvidelse af ensilageplansiloer på ca. 2.400 m².

Bygning 4-2

Eksisterende ensilageplansiloer på 700 m².

Bygning 5

Eksisterende stald med 290 m² dybstrøelse.

Bygning 6

Eksisterende stald med 715 m² dybstrøelse.

Bygning 7

Område med flytbare kalvehytter. Der er 71 m² med dybstrøelse.

Bygning 8

Eksisterende gyllebeholder på 2.015 m³.

Bygning 9

Eksisterende staldbygning med 1.676 m² sengestald med fast gulv. Dette er inklusiv drivgangen, som fører over til malkestalden (bygning 10).

Bygning 10

Eksisterende malkestald og velfærdsstald med 70 m² sengestald m. spalter, 40 m² dybstrøelse og 107 m² sengestald med fast gulv. Det sidste er opsamlingsarealet, som bruges i forbindelse med malkning.

Bygning 11

Ny velfærdsstald med 463 m² dybstrøelse med udvendigt foderbord.

Bygning 12

Ny gyllebeholder på 5.000 m³.

Bygning 13

Ny hal til råvarer på 450 m².

Bygning 14

Eksisterende gyllebeholder på 1.140 m³. Beliggende ved Starupvej 21.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype, ansøgt drift	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
3	Dybstrøelse	Kalve < 6 mdkr.	75	75	75
5	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	290	290	290
6	Sengestald med spalter	Malkekøer, kvier og stude	715	715	715
7	Dybstrøelse	Kalve < 6 mdkr.	71	71	71
9	Sengestald med fast gulv	Malkekøer, kvier og stude	1.676	1.676	1.676
10	Sengestald med fast gulv	Malkekøer, kvier og stude	107	107	107
10	Sengestald med spalter	Malkekøer, kvier og stude	70	70	70
10	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude	40	40	40
11	Dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude			463
I alt			3.044	3.044	3.507
8	Gyllebeholder	Flydende	479	479	479
12	Gyllebeholder	Flydende			1.037
14	Gyllebeholder	Flydende			256
I alt			479	479	1.772

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

Produktionsarealer er opgjort ud fra fysisk opmåling foretaget af KHL i samarbejde med ansøger.

Figur 6. Placering af produktionsareal

Drivgang og opsamlingsareal er medtaget i produktionsarealet.

Ejendommen har en miljøgodkendelse fra 2006 som er revurderet i 2015. Nudriften og 8 års driften er dermed identisk og fastsat ud fra driften fastsat i revurderingen.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Forbrug af vand og energi

Ansøger har oplyst følgende:

Ejendommen forsynes med vand fra vandværk.

Hovedparten af vandforbruget går til drikkevand til dyrene. Herudover er der et forbrug af vand til vask af malkestald og maskiner. Der er markvandsboringer tilknyttet husdyrbruget.

Som følge af, at der kommer et lidt større produktionsareal og flere dyr i ansøgt drift vil vandforbruget, hovedsageligt drikkevandsforbruget, stige forholdsmæssigt.

Vandbesparende foranstaltninger

Der genbruges vand fra mælkekøling til vask af malkestald og opsamlingsplads. Vandet bruges også når gyllen skal pumpes rundt i stalden.

Der føres ikke løbende journal over vandforbruget, men forbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende gangsætning af reparation.

Type	Nudrift	Ansøgt drift
El	234.500 kWh	Anslået 269.500 kWh
Diesellole	3.600 l	Anslået 4.000 l
Vandforbrug	Ca. 15.000 kbm	Anslået 17.250 kbm

Tabel 2. Skønnet vand- og energiforbrug

Der anvendes el til belysning, malkemaskiner, køletank, vanding og gyllepumpe mv. og der anvendes diesel til maskiner.

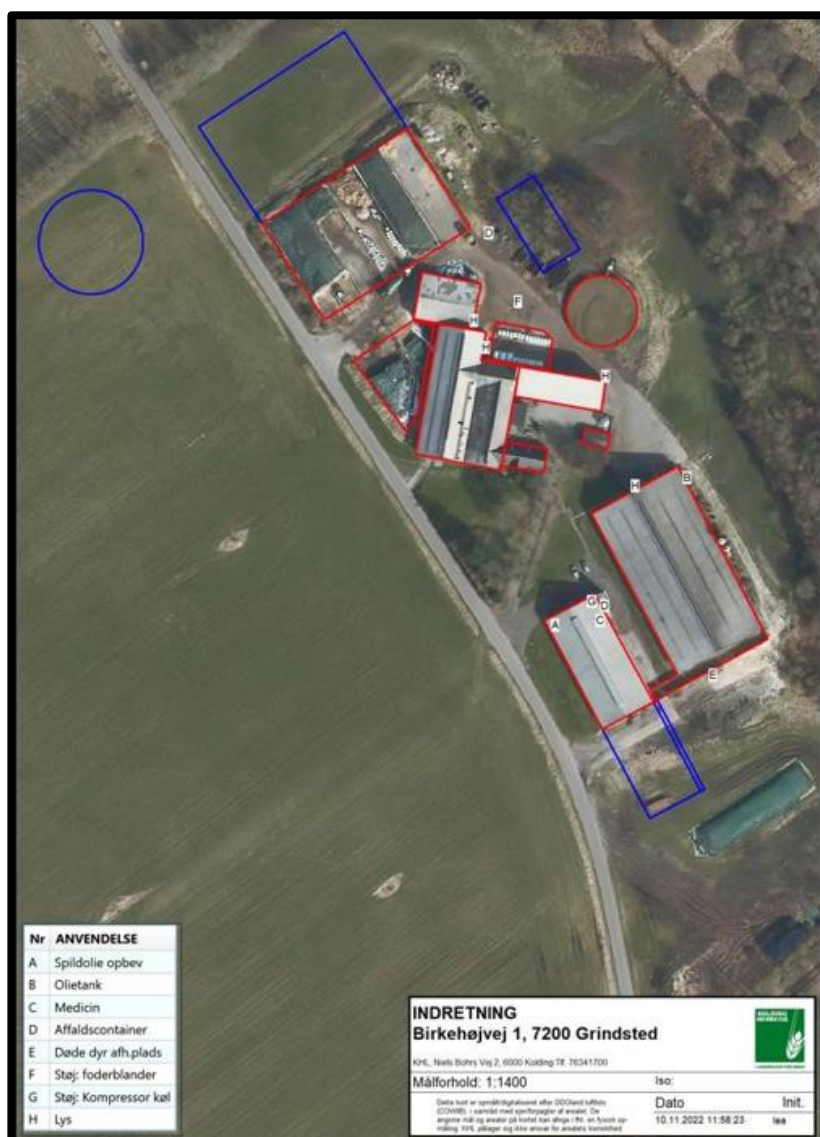
Som følge af, at der kommer et lidt større produktionsareal i ansøgt drift, vil energiforbruget ligeledes stige forholdsmæssigt.

Energibesparende foranstaltninger

Der sker varmegenindvinding fra stalde og malkeanlæg. Varmen bruges til opvarmning af stuehus. Der er LED lys i staldene.

Det vurderes, at der i fornødent omfang er anvendt vand- og energibesparende teknikker. Det vurderes også at flere af disse teknikker er at betragte som BAT.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

Figur 7. Oversigtskort

7.9 Reststoffer og affald

Ansøger oplyser følgende:

Olie- og kemikalieaffald

Der opbevares ikke kemi på ejendommen, da maskinstationen står for sprøjtning.

Der opbevares kun en mindre mængde spildolie, som opbevares i 25 l beholder. Spildolie opbevares i malkestalden, hvor der ved evt. spild vil være afløb til gyllesystemet. Spildolie bortskaffes til godkendt modtager.

Medicinrester opbevares i aflåst køleskab i malkestalden og bortskaffes til dyrlæge.

Fast affald

Affaldet opbevares i container. Der er opstillet to container en til plastic til genbrug og en til brandbart affald. Jern afleveres til skrothandler. Kanyler opbevares i kanylebokse og afhændes til apoteket. Affald afhentes af Marius Pedersen

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Oplag af diesel- og fyringsolie samt kemi m.m.

Ansøger oplyser følgende:

Det er en dieseltank på ejendommen på 2.500 l. Olietanken er overjordiske og placeret udendørs på betonunderlag. Der er ingen afløb i nærheden.

Olie og smøremidler opbevares i mindre omfang i malkestalden.

Der opbevares ikke kemi på ejendommen.

Handelsgødning afhentes normalt direkte fra grovvarerforretning og køres herfra direkte til udspredding. I kortere perioder, 1-2 uger, om foråret bliver der opbevaret handelsgødning i tætte plast-storsække på plansiloen.

Rengøringsmidler opbevares i tætsluttende emballager i servicerum ved malkestald.

Opbevaring af kemikalier, handelsgødning, såsæd, medicin og rengøringsmidler ændres ikke ved det ansøgte projekt. Varde Kommune har i forbindelse med tilsyn vurderet at olie mv. opbevares på forsvarlig vis, så der ikke opstår risiko for forurening af jord, vand og luft.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse og med de stillede vilkår, at diesel- og fyringsolie samt kemi opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Ansøger oplyser følgende:

På ejendommen findes en gylletank på 2.015 kbm og en gylletank beliggende nær Starupvej 21 som hører under ejendommen, på 1.140 kbm. Der produceres også fast gødning på ejendommen.

Herudover ejes en tredje gylletank, som ligger på en anden ejendom (Hovborgvej 113B), som har en kapacitet på 1.943 kbm.

Gyllebeholder	Opførelsesår	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	NH ₃ -effekt
Eks. gylletank	1995	2.015	479	50 %
Gylletank v. Starupvej 21	1995	1.140	256	
Ansøgt gylletank	Ny	5.000	1.037	50 %
Gylletank Hovborgvej 113 B	1995	1.943	-	-
I alt		10.098 m³	1.772 m²	

Tabel 3 Opbevaringslagre til husdyrgødning.

I det ansøgte vil produktionen af husdyrgødning stige, da det er planen at forøge antallet af køer fra 300 til ca. 345. Ifølge normtal vil der i ansøgt drift blive produceret ca. 8.917 tons gylle og 1.432 tons dybstrøelse.

Der er ingen møddingsplads på ejendommen. Kalvemøg og foderrester kommer i gylletanken og dybstrøelse opbevares i markstak.

Med den ansøgte gylletank vil der være en samlet opbevaringskapacitet på 13,5 måneder. Heri er ikke indregnet tilførslen af kalvemøg og foderrester, men kapaciteten vil være tilstrækkelig til at sikre min. 9 mdr. opbevaringskapacitet, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Gylletanken ved ejendommen er beliggende i risikoområde og der udføres løbende 5 års beholderkontrol og der er monteret gyllealarm. Terrænet falder ned mod Sdr. Starup Bæk og der er etableret en jordvold for at sikre bækken mod evt. overløb af gylle.

Gylletanken ved Starupvej 21 og den ansøgte gylletank ligger uden for risikoområde og her vil der blive udført 10 års beholderkontrol. Alle gylletanke tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Dybstrøelse opbevares i markstakke og foderrester og kalvemøg opbevares i gyllebeholder.

Der sker ikke ændringer med hensyn til opbevaring, håndtering eller bortskaffelse af affald. Samlet vurderes det, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Gødningsanvendelsesbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 10.098 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Som en del af ansøgningen ønskes der etableret en ny gyllebeholder på 5.000 m³.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen fremgår der krav til styrke, tæthed og bestandighed. Disse krav er almindeligt gældende, og skal overholdes.

Miljøstyrelsen har udgivet et vejledende byggeblad for gyllebeholdere, Vejledning nr. 13, 2015. I Landbrugets Byggeblad nr. 103.05-04 er beskrevet hvordan rørføringer kan udføres, så de overholder gældende lovgivning.

Da ansøger ikke i forbindelse med ansøgning om miljøgodkendelse har redegjort for de nærmere detaljer vedrørende ny gyllebeholder, stiller Varde Kommune vilkår om, at der senest 2 uger før beholderen etableres, skal indsendes følgende til Varde Kommune:

- Dokumentation for at beholderen inklusive rørføring opføres i henhold til reglerne husdyrgødningsbekendtgørelsen, herunder styrke, tæthed og bestandighed.
- Målfaste tegninger af beholderen inklusive højde samt rørføringer til- og fra tanken

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak, gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning". Link: [Vejledning om kompost \(mst.dk\)](http://mst.dk)

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Foderet består som i nudrift primært af græs og majsensilage, samt indkøbt kraftfoder. Der fodres efter foderplan som udarbejdes af kvægbrugskonsulent. Derved sikres det, at det altid er den nyeste viden, som ligger til grund for foderplanen.

Foderplanen afstemmes løbende således, at fodermængden tilpasses køernes aktuelle ydelse.

Ligeledes foretages der løbende kvalitetsmålinger fra mejeriet, herunder af mælkenes ureaindhold. Derved sikres det, at kørerne ikke er overforsynet med protein. Der tages foderanalyser af grovfoderet med henblik på konstatering af fosfor- og proteinindhold i foderet. Foranstaltningerne sikrer, at der ikke udskilles unødige næringsstoffer i gyllen.

Grovfoder (ensilage) opbevares i udendørs plansiloanlæg på støbt areal. Indkøbt foder opbevares under halvtag i sydenden af plansiloen.

Det vurderes, at de tiltag, der praktiseres mht. opbevaring og håndtering af foder og ensilage er med til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet og omgivelserne, samt at BAT bliver opfyldt i forhold til fodring.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil den korrigerede geneafstand i forhold til byzone være 442 meter, samlet bebyggelse 266 meter og enkeltbolig 104 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 4.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 4 anderledes end i figur 1.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Galsthovej 16	0	FMK	104,3	104,3	327,2	Ja
 Puglundvej 1	0	NY	265,8	265,8	468,5	Ja
 Pot. fremtidig sommerhusområde	1	NY	401,8	442	673,5	Ja
 Sdr. Starup By, V. Starup	0	NY	401,8	401,8	692,3	Ja

Tabel 4. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Varde Kommune har modtaget en nabohenvendelse fra Galsthovej 18 i forbindelse med idéfasen, hvori der gives udtryk for at de oplever lugtgener i forbindelse med brugen af den eksisterende gylletank og de er bekymrede for at dette foreværes ved den nye og større gylletank.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholdere, ligesom der skal være dykket nedløb, så gyllen pumpes i beholderen under flydelaget.

Disse forhold vil der blive fulgt op på under tilsyn.

Som følge af udvidelsen etableres der fast overdækning på både eksisterende gyllebeholder og ny gyllebeholder på Birkehøjvej 1.

Møddinger og markstakke skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Husdyrbrugets støjkilder er malkeanlæg, foderanlæg, gyllepumpe, kompressor samt den daglige brug af traktor og transporter til/fra ejendommen samt kørsel med markmaskiner.

De væsentligste støjkilder er blanding af foder og ensilering.

Brugen af traktor vil normalt foregå i dagtimerne. Dog påregnes der sæsonbestemt arbejde (eks. ensilering og efterårsarbejde i marken), der går udover dagtimerne.

Ejendommens støjkilder og driftstiden herfor fremgår af tabel 5 og placering af væsentlige støjkilder fremgår af figur 7.

Støjkilder	Før udvidelse	Efter udvidelse
<i>Malkning og vask af anlæg</i>	<i>To gange dagligt. Kl. 4.30-8.15 Kl. 16.00-19.15</i>	<i>To gange dagligt. Kl. 4.30-8.45 Kl. 16.00-19.45</i>
<i>Afhentning af mælk</i>	<i>Hver anden dag. Kan forekomme hele døgnet</i>	<i>Uændret</i>
<i>Høst og ensilering</i>	<i>Græs 4-5 dage Majs ca. 3-4 dage</i>	<i>Uændret</i>
<i>Levering af råvarer</i>	<i>Hver 10. dag. ca. 15 min</i>	<i>Uændret</i>
<i>Udfodring/foderblanding</i>	<i>To gange dagligt. Kl. 5 – 7 Kl. 15.30-16.30</i>	<i>To gange dagligt. Kl. 5 – 7.15 Kl. 15.30-16.45</i>
<i>Gyllepumpning</i>	<i>Hver 2. dag. i dagtimerne</i>	<i>Uændret</i>
<i>Gylleudbringning</i>	<i>6-7 dage i sæsonen</i>	<i>Uændret</i>
<i>Modtage og afhente dyr</i>	<i>Hver 2. uge. I dagtimerne</i>	<i>Hver 3. uge (fordi der kommer mere plads hjemme)</i>

Tabel 5. Støjkilder samt driftstid for støjkilder.

Der foretages følgende tiltag mod støjkilder:

Arbejde som ikke omfatter daglige rutiner udføres så vidt muligt på hverdage og i dagtimerne. Malkeanlægget er placeret indendørs, så der forekommer ikke nævneværdigt støj udenfor bygningen.

Kraftfoder og råvarer leveres primært i løs tilstand aftippet – dvs. kun mindre mængder blæses Ind. Indblæsning af foder sker ca. hver 2. måned og tager ca. 10 min. pr. gang.

Ventilationen er udelukkende naturlig ventilation, hvilket reducerer ejendommens samlede støjniveau.

Der vil kun ske en mindre ændring i støjniveauet fra ejendommen efter udvidelsen, idet der vil skulle bruges lidt mere tid på foderblanding og malkning.

Det vil ikke ske ændringer i tilkørselsforhold og hovedparten af aktiviteterne på ejendommen vil forsat foregå i dagtimerne inden for almindelig arbejdstid.

Det vurderes, at støjbilledet fra ejendommen ikke vil ændres væsentligt og forventes ikke at blive et problem for de omkringboende som følge af den relative store afstand til naboer. Støj, vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere de omkringboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Der kan forekomme kortvarige støvgener i og ved råvarehal i forbindelse med håndtering af tilskudsodermidler.

Med hensyn til støvgener forventes der ikke væsentlige problemer efter udvidelsen. Ansøger henviser til god landmandspraksis, og til at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen forsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

Skadedyr og fluer bekæmpes efter gældende regler. Der er serviceaftale med Rentokil omk. bekæmpelse af rotter og desuden er der katte på ejendommen. Hvis der opstår problemer med fluer anvendes gift (Neporex).

Der tilstræbes god renholdelse i og omkring stalde og spild af foder undgås så vidt muligt og affald fjernes løbende.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

Varde Kommune stiller vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr afhentes af DAKA. Afhentning af døde dyr sker efter behov og med dags varsel.

Døde dyr placeres på areal hævet lidt over terræn og overdækkes med kadaverkappe. Placeringen er ca. 45 meter fra offentlig vej. Placering fremgår af figur 7.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Udvidelsen giver ikke anledning til ændringer i lyspåvirkning af omgivelserne.

Der er sænket natbelysning i kostalden og opdrætsstalden. Udendørsbelysning betjenes manuelt og er kun tændt ved behov. Ejendommens udvendige belysning fremgår af figur 7.

Det vurderes at ejendommens belysning forsat ikke vil være til gene for omkringboende og for trafikken.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.19 Til- og frakørsel

Ansøger oplyser følgende:

Der er driftsmæssig til- og frakørsel fra Birkehøjvej og der er i alt 5 indkørsler.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 07.00-18.00 på hverdage. Kørsel med gylle og markafgrøder (majs og græs) kan forekomme på øvrige tidspunkter, men fortages i sæsonen. Afhentning af mælk kan forekomme i nattetimerne. Det er mejeriet der fastsætter afhentningstidspunktet.

I forbindelse med udvidelse af besætningen vil der været et mindre øget transportbehov til og fra husdyrbruget. Antallet af transporter før og efter udvidelse fremgår af tabel 6 nedenfor.

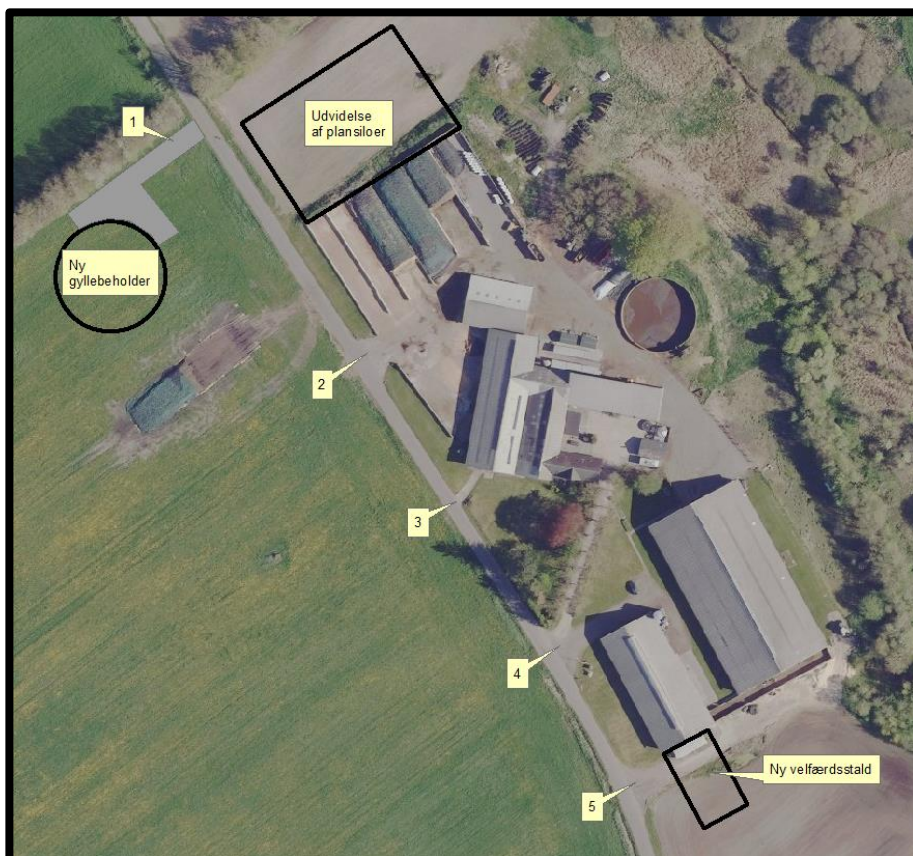
Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Indkøbt foder	Ca. 30 transporter årligt	Ca. 35 transporter årligt
Grovfoder	Ca. 200 læs årligt	Ca. 250 læs årligt
Foder til Tingvej 278	Dagligt	Uændret
Mælk	Hver anden dag	Uændret
Fyringsolie/brændstof	Ca. 10 gange årligt	Uændret
Ind- og udlevering af dyr	Ca. 35 /år	Uændret
Afhentning af døde dyr	Ca. 25 årligt	Uændret
Husdyrgødning, fast	Ca. 67 læs/år	Ca. 72 læs/år
Husdyrgødning, flydende (traktor)	Ca. 104 læs/år	Ca. 120 læs/år
Husdyrgødning, flydende (lastbil)	Ca. 156 læs/år	Ca. 180 læs/år
I alt	Ca. 1.175 transporter/år	Ca. 1.275 transporter/år

Tabel 6: Det skønnede antal transporter

Selv om husdyrbruget udvides/ændres, forventes antallet af transporter til og fra ejendommen ikke at stige mærkbart, da der i de fleste tilfælde vil medbringes større mængder pr. transport. Der er kun antallet af transporter med husdyrgødning og foder der forventes at stige. Samlet forventes antallet af transporter at stige med knap 9 % ift. det niveau der er i dag.

Det øgede antal transporter vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboerne. Transporterne vil ikke adskille sig fra øvrige tunge transporter på landevejene. Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter.

Figur 8. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget

Indkørsler fra Birkehøjvej er vist på figur 8. Indkørsel 1 er ny, og er til ny gyllebeholder. Indkørsel 2, 3 og 4 fortsætter uændret. Indkørsel 5 ønskes i forbindelse med etablering af ny velfærdsstald flyttet ca. 25 m mod syd, så der fortsat er mulighed for at køre bag om staldene.

Varde Kommune stiller vilkår om, at der inden etablering af ny indkørsel (indkørsel 1) og inden flytning af indkørsel 5 skal indhentes tilladelse til dette ved Varde Kommune.

Varde Kommune vurderer, at stigningen i antal transporter og at til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra staldanlægget og stuehuset ledes til septiktank.

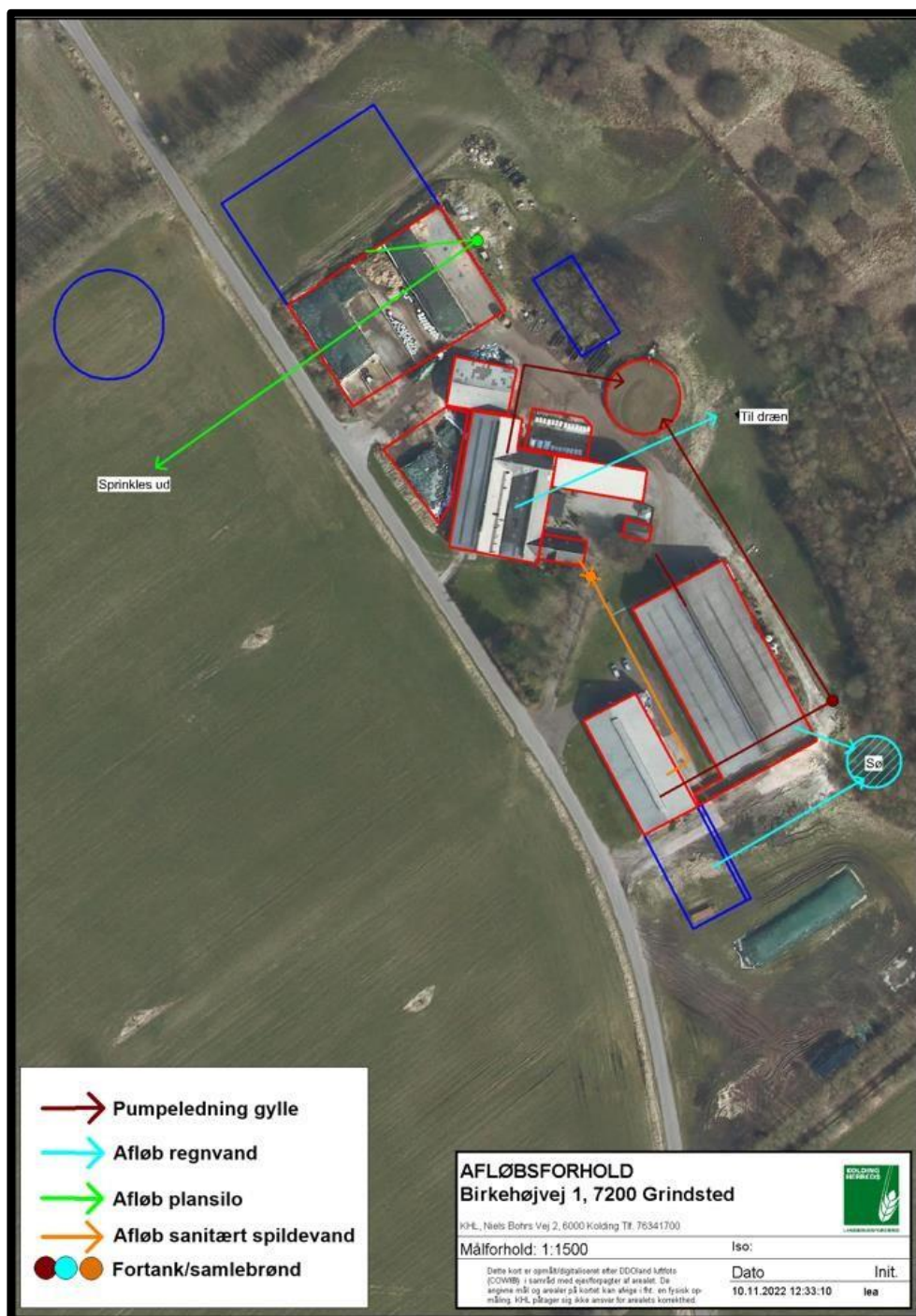
Tagvand

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes dels til dræn og tagvandet fra kostalden og malkestalden ledes til søen sydøst for kostalden. Tagvand fra ny tilbygning vil ligeledes blive ledt til søen ved kostalden. Tagvand fra den ansøgte råvarehal vil ikke blive opsamlet, men nedsive direkte.

Restvand

Overfladevand fra plansiloen ledes til opsamlingstank og sprinkles ud på marken vest for plansiloen. Se figur 9.

Samlet vurderes det, at håndteringen af spildevand herunder regnvand sker på forsvarlig vis.

Figur 9 Oversigt over afløbsforhold på Birkelundvej 1

Udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloer

Når det gælder opsamling, opbevaring, håndtering, og evt. udsprinkling af restvand fra ensilageplansiloerne gælder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen:

- anlæg, der anvendes til opbevaring af restvand, skal være udført af bestandige materialer, og skal have tilstrækkelig opbevaringskapacitet til, at udbringning kan ske miljømæssigt forsvarligt

- opbevaringsanlæg for restvand skal tømmes så ofte, at de ikke løber over
- restvand må kun tilføres afgrøder, som er omfattet af en kvælstofnorm
- udbringning af restvand må ikke give anledning til unødige gener
- restvand må ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb (herunder dræn), søer større end 100 m² og kystvande.
- udbringning af restvand på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord er ikke tilladt.

Der findes et landbrugsbyggeblad (103.09-05), som giver en anvisning på hvordan et udsprinklingsanlæg til ensilagesaft og restvand kan dimensioneres for at kunne leve op til reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen.

Aralet, hvorfra der opsamles restvand, har et areal på mindst 6.000 m², se figur 9.

Ansøger har i forbindelse med sagsbehandlingen oplyst, at han ønsker at udsprinkle restvandet.

Varde Kommune stiller vilkår om at

- Det areal, der udsprinkles restvand på, skal i m² være mindst lige så stort som det areal, der opsamles restvand fra.
- Der må ikke løbe restvand væk fra de arealer, det udsprinkles restvand på.
- Der må ikke være vandløb, grøfter, drænbrønde eller boreriger indenfor 15 m fra det område, hvor der udsprinkles restvand.
- Da opsamlingsbeholderen til restvand ikke overholder den dimensionering, som fremgår af byggeblad 103.09-05, skal der etableres en anordning, så restvandet i tilfælde af vandmættet/frosset jord kan pumpes i gyllebeholder.
- Der skal i pumpebrønden være en pumpe, som til enhver tid fungerer, og som har tilstrækkelig kapacitet til at kunne pumpe den regnmængde, som til enhver tid opsamles.

Hvis det viser sig at udsprinkling af restvand på husdyrbruget ikke overholder reglerne i gødningsanvendelsesbekendtgørelsen eller de stillede vilkår, forbeholder Varde Kommune sig ret til at forlange anlægget udvidet/ændret, eller udsprinklingen helt stoppet.

Tagvand

I miljøgodkendelse fra 2006 er der givet tilladelse til at tagvandet kan udledes til dræn / vandløb under forudsætning af at vandet ikke indeholder andre stoffer end hvad der normalt forekommer i regnvand fra tagarealer.

Tagvand fra de eksisterende bygninger 3, 5, 6 og 7 ledes via dræn til vandløb, se figur 9. Det er lovlige eksisterende forhold, og der sker ingen ændringer i dette.

Tagvand fra ny råvarehal (bygning 13) ønskes ledt ud på jorden.

Tagvand fra de eksisterende bygninger 9 og 10 ledes til sø, og derfra videre til vandløb, se figur 9. Det er lovlige eksisterende forhold, og der sker ingen ændringer i dette.

Tagvand fra ny velfærdsstald (bygning 11) på 465 m², ønskes ligeledes ledt til sø og videre til vandløb, se figur 9.

Varde kommune stiller vilkår om, at inden der udledes tagvand fra den nye velfærdsbygning (bygning 11) og ny råvarehal (bygning 13), skal der enten foreligge en udledningstilladelse som omfatter alt tagvand fra husdyrbruget eller alternativt en nedsivningstilladelse til tagvand fra et tagareal som minimum svarer til arealet på de to bygninger.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevand fra husdyrbruget - ved overholdelse af gældende lovgivning og de vilkår Varde Kommune har stillet - bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser følgende:

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. Gyllebeholderen ved ejendommen er beliggende i risikoområde og er forsynet med gyllealarm og der er etableret en vold omkring gylletanken, som sikrer at der ikke kan løbe gylle ned i bækken.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 4.497 kg NH₃-N pr. år, fra nudriften 4.497 kg NH₃-N pr. år og i ansøgt drift 5.100 kg NH₃-N pr. år, se tabel 7.

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4694,8	405,5	5100,3
Nudrift	4305,9	191,5	4497,4
8 års-drift	4305,9	191,5	4497,4

Tabel 7. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 603 kg NH₃-N pr. år i forhold til både 8 års driften og nudriften.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er at både eksisterende og ny gyllebeholder (bygning 8 og 12) overdækkes med fast overdækning i form af teltdug.

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 2091 af 12. november 2021) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Der er ca. 7,0 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79: *Sneum Å og Holsted Ådal*, se figur 10.

Figur 10. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, kategori 1- og kategori 2-naturområder

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 6 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 7,1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 91E0 *Elle- og Askeskove*, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 9.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,5 km og 3,4 km fra de nærmeste naturområder, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 10.

Det drejer sig i begge tilfælde om heder.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til de nærmeste kategori 2-naturområder bliver 0,0 kg NH₃-N /ha/år, hvilket er uændret både i forhold til nudriften og 8 årsdriften, se tabel 9.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 11 og tabel 8 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 11. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen
1	Overdrev	Ja
2	Overdrev	Nej
3	Overdrev	Delvist
4	Overdrev	Ja
5	Overdrev	Ja
6	Mose	Ja
7	Mose	Delvist
8	Mose	Delvist
9	Mose	Ja
10	Mose	Ja
11	Mose	Ja
12	Mose	Ja
13	Mose	Nej
14	Mose	Nej
15	Mose	Ja
16	Mose	Ja
17	Mose	Ja
18	Mose	Ja
19	Mose	Ja
20	Mose	Ja
21	Eng	Ja
22	Eng	Ja
23	Eng	Ja
24	Eng	Ja
25	Eng	Delvist
26	Eng	Ja
27	Eng	Nej
28	Eng	Ja
29	Eng	Ja
30	Eng	Ja
31	Eng	Nej
32	Eng	Ja
33	Eng	Ja
34	Eng	Ja

Tabel 8. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Kategori 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 overdrev og 15 moser, se figur 11 og tabel 8.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder.

Områderne 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 29 og 30 ligger helt eller delvist indenfor det fredede område: *Starup Ådal og kirke*. Områderne 6, 7, 8, 12, 21 og 22 ligger helt eller delvist indenfor 300 m fra et udpeget kulturmiljø ved Starup Kirke.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 8, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Varde Kommune har kun forholdt sig til de nærmestliggende naturområder. I umiddelbar nærhed af husdyrbruget ligger 3 overdrev (1, 2 og 3) samt en mose (15), se figur 11.

Varde Kommune har foretaget beregninger til overdrev 2, og ikke til overdrev 1 og 3, da disse ligger længere væk end mose 15.

Varde Kommune har i forbindelse med behandling af miljøansøgningen gennemført en besigtigelse af mosen (15), og har på den baggrund stillet vilkår om en maksimal merbelastning på 1,0 kg N/ha/år på en del af mosen. Det er den del, som er farvelagt med lilla på figur 12. På den resterende del af mosen vurderes det ikke at merbelastninger på f.eks. 1,6 kg N/ha/år vil påvirke mosen negtvt.

Varde Kommune har foretaget depositions-beregninger til 7 forskellige steder i mosen, heraf ligger de 4 på kanten af det kvælstoffølsomme område. Beregningerne kan ses i tabel 9, og viser, at der til nogle områder bliver tale om en mer-belastning, mens der et andet sted bliver en betydelig mindre belastning.

Figur 12. Punkter, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition i naturområde 15. Kvælstoffølsomt område er farvelagt med lilla.

Den beregnede merdepositionen på kanten af det kvælstoffølsomme område i mose 15 overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år. Da der ikke kan stilles et krav for merdepositionen af ammoniak på under 1,0 kg NH₃-N/ha/år for kategori 3 natur, er dette ikke vurderet yderligere.

På den sydlige del af mosen beregnes merbelastninger på 1,3 og 1,6 kg/ha/år. Varde Kommune vurderer at dette ikke vil påvirke den del af mosen negativt.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der angivet 8 potentielt ammoniakfølsomme skove. Varde Kommune har gennemgået dem, og vurderer at der ikke er nogen af dem, som opfylder kriterierne for at være ammoniakfølsomme.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret nogle mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 14 enge, se figur 11. Merdepositionen på engene overstiger ikke 1,0 kg NH₃-N/ha/år, og der er derfor ikke foretaget yderligere vurderinger af disse.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 9, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Lokalitet	Natur-type	Afstand (m)	Ruhed opland	Ruhed område	Merdeposition ift. 8-års drift, kg NH ₃ -N / ha	Merdeposition ift. nudrift, kg NH ₃ -N / ha	Totaldeposition ansøgt drift kg NH ₃ -N / ha
Natura 2000	Eng	7.000	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Skov	7.100	L	S	0,0	0,0	0,0
Kat. 2 vest	Hede	2.500	Rv	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 2 øst	hede	3.400	L	Bn	0,0	0,0	0,0
2	Overdrev	110	Rv	Bn	0,6	0,6	4,6
15-1	Mose	100	Rv	Bn	0,6	0,6	3,3
15-2	Mose	75	Rv	Bn	0,2	0,2	7,4
15-3	Mose	35	Rv	Bn	-0,8	-0,8	13,3
15-4	Mose	35	Rv	Bn	0,6	0,6	27,2
15-5	Mose	35	L	Bn	1,0	1,0	32,4
15-6	Mose	70	Rv	Bn	1,6	1,6	29,2
15-7	Mose	35	Rv	Bn	1,3	1,3	8,6

Tabel 9. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil

medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 6 km sydøst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektiv giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N/år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

EU-kommissionen har i 2017 vedtaget bindende BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin (IE-brug).

Miljøstyrelsen har meldt ud, at kravene i BAT-konklusionerne i meget vid udstrækning allerede er indeholdt i den gældende lovgivning her i Danmark, og at kommunerne derfor ikke selv skal anvende BAT-konklusionerne, men i stedet anvende de regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- EU-kommissionens BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår hovedpunktet: Ammoniak

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 10.

Antal m ² og staldsystem/lager	BAT-krav (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret BAT-krav Kg NH ₃ -N/m ²	Total kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 3 (eksisterende stald) 75 m ² dybstrøelse	0,84		63
Bygning 5 (eksisterende stald) 290 m ² dybstrøelse	0,84		244
Bygning 6 (eksisterende stald) 715 m ² sengestald m. spalter	1,16		829
Bygning 7 (eksisterende stald) 71 m ² dybstrøelse	0,84		60
Bygning 9 (eksisterende stald) 1.676 m ² sengestald med fast gulv	1,68		2.816
Bygning 10 (eksisterende stald) 107 m ² fast gulv	1,68		180
Bygning 10 (eksisterende stald) 70 m ² sengestald med spalter	1,16		81
Bygning 10 (eksisterende stald) 40 m ² dybstrøelse	0,84		34
Bygning 11 (ny stald) 463 m ² dybstrøelse	0,84		389
479 m ² gyllebeholder	0,4		192
1.037 m ² gyllebeholder	0,4		415
256 m ² gyllebeholder	0,4		102
Total BAT-Krav for husdyrbruget			5.404
Husdyrbrugets beregnede ammoniakemission			5.100
BAT-kravet er overholdt med			304

Tabel 10. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-kravet for projektet er beregnet til 5.404 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 5.100 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er 304 kg NH₃-N mindre end det beregnede BAT-krav.

Overdækning af de to gyllebeholdere er et tiltag af hensyn til ammoniakdeposition til natur, og ikke et tiltag for at opfylde BAT.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

Der leveres mælk til Arla og ejendommen lever op til de krav til egenkontrol som er fastsat i Kvalitetsprogrammet Arlagården.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Varde Kommune stiller vilkår om, at der ved ophør af driften, skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

Varde Kommune vurderer, at overholdelse af vilkåret er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

Ansøger oplyser følgende:

Der er afsøgt alternativ placering af gylletanken idet det ikke er muligt at placere den i tilknytning til eksisterende bygninger som de øvrige ansøgte anlæg.

Terrænet falder brat på den nordlige og østlige side af ejendommen, ned mod Sdr. Starup Bæk. Herudover er der, jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 5 stk. 2, forbud mod at etablere gylletanke inden for 100 meter fra åbne vandløb og søer større end 100 kvm. Disse forhold betyder at det ikke er muligt at placere tanken i tilknytning af de eksisterende bygninger, men det er nødvendigt at placere gylletanken på den modsatte side af Birkehøjvej.

For at få gylletanken til at falde mere naturligt ind i landskabet er der ønske om at etablere gylletanken tæt på læhegnet, så den ikke kommer til at ligge midt på marken.

Uheldudvidelse af produktionsarealet sker i tilbygning til eksisterende stald, hvor der ikke er afsøgt alternative placeringer. Den ansøgte hal placeres også i tilknytning til eksisterende bygninger, så her er heller ikke afsøgt alternative placeringer.

0-alternativet er at ejendommen drives videre efter vilkårene fastsat i den eksisterende miljøgodkendelse.

11 Befolkning og menneskers sundhed

Ansøgers redegørelse:

Risikoen ved antibiotikaresistens og mulig smitte fra husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Birkehøjvej 1 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen ikke vil påvirke befolkning eller menneskers sundhed væsentligt.

12 Grænseoverskridende virkninger

Ansøger oplyser følgende:

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen ikke vil have grænseoverskridende virkninger.

13 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Ansøger oplyser følgende:

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Terrænet hvor den ansøgte velfærdsstald og gylletank placeres er plant, så her vil der ikke blive terrænreguleret, mens terrænet hvor plansiloen udvides og hvor hallen placeres, skrånede noget, så her vil det være nødvendigt at regulere terrænet. Ved plansiloens nordlige hjørne vil terrænet skulle hæves med 2-3 m.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.3 om bedste tilgængelige teknik.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholdere foregår med sugekran. Opbevaring og håndtering af olieprodukter og kemikalier sker på forsvarlig vis. Håndtering af olieprodukter sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

14 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ansøger oplyser følgende:

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,*
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet*

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplyste faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

15 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 423 m fra husdyrbruget, i perioden fra den 25. august til den 27. september 2023.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

Sideløbende med nabo- / partshøring er der foretaget høring af offentligheden, ved at udkast til miljøgodkendelse sammen med ansøgning og miljøkonsekvensrapport har været lagt på Varde Kommunes hjemmeside under "Høringer".

16 Samlet vurdering

Varde Kommune vurderer samlet, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte, da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1 – Færdigmeldingsskema

Varde Kommune Teknik & Miljø Bytoften 2 6800 Varde	<i>Forbeholdt kommunen</i> <i>Ejendomsnummer: 573-</i> <i>Anlægsnummer i BBR:</i> <i>Godkendt i sag-nr.:</i> <i>Sagsbehandlers initialer:</i>
Oplysninger til BBR-registrering NÅR DU HAR FÆRDIGGJORT ETABLERING AF GYLLEBEHOLDER / ENSILAGEPLADS / MØDDINGSPLADS / KALVEPLADS / VASKEPLADS M.M. HAR VI BRUG FOR FØLGENDE OPLYSNINGER FOR AT FÅ ANLÆGGET REGISTRERET I BBR. (Én blanket pr. anlæg)	

Vejnavn og husnummer:	
Postnummer og by:	
Hvad omhandler oplysningerne: (sæt kryds)	Nyetablering: Udvidelse: Ændring:
Hvad er etableret/udvidet/ændret: (sæt kryds)	Ensilageopbevaringsanlæg: Møddingsplads: Gyllebeholder: Andet:
Byggedata:	Grundareal: Rumfang: Højde: Opførelsessår:
Placering: (sæt kryds) (Skitse som bilag)	Placering fremgår af ansøgningen: Vedlagt skitse over evt. ændret placering:

Ejers underskrift: Med min underskrift bekræfter jeg, at byggeriet er etableret i henhold til gældende lovgivning.	
Navn:	Telefonnummer:
Evt. e-mail:	Dato:
Underskrift:	

Skemaet sendes til: teknik@varde.dk.